Vlajozine

MEI 2022 – FEESTEDITIE

25 JAAR ONDERNEMEND ONDERWIJS

BENIEUWD NAAR VLAJO IN VROEGERE JAREN?

Check pag. 8

VLAJO NEXT GEN FEST '22

25 JAAR ONDERNEMEND ONDERWIJS

mee mogelijk gemaakt door:

AGENTSCHAP INNOVEREN & ONDERNEMEN

vlajo.org Vlaamse Jonge Ondernemingen

Samen voor sterk ondernemend onderwijs

JA Europe

Member of JA Worldwide

Vlaams netwerk van ondernemingen

BNP PARIBAS FORTIS

Deloitte.

WALIBI BELGIUM

VOOR WOORD

"Op naar de volgende 25 jaar!"

Vlajo viert zijn 25e verjaardag.

25 jaar lichtjes in de ogen van jongeren die hun grenzen verleggen. 25 jaar leerkrachten, docenten en ouders die verrast staan te kijken naar hoe jong ondernemend talent zich ontplooit als een bloemknop in de lente. In die 25 jaar hebben meer dan één miljoen leerlingen en studenten ondernemende talenten ontdekt en ook verzilverd in de Vlaamse economie en samenleving. We ontmoeten overal Vlajo alumni en zien hen blinken bij de herinnering aan hún Vlajo-onderneming. Opnieuw lichtjes in de ogen.

Opgericht in 1996 – 1997 door 'founding father' en ondernemer Jacques Laverge, mobiliseerde Vlajo doorheen de jaren een fantastisch netwerk van partners rond zich. De Vlaamse regering, de Kamers van Koophandel, de toenmalige Generale Bank. Onze sponsors waren met hun steun aan Vlajo vooruitstrevend in Europa. Hun duurzame investeringen in de Vlaamse jeugd hebben impact gecreëerd.

Vlajo wil jongeren hun eigen ondernemend potentieel leren ontdekken en vaardigheden doen ontwikkelen die hen sterk doen staan in het leven, op de arbeidsmarkt. Met onze krachtige doe-leerformules slagen we daarin. In samenwerking met het onderwijs, het bedrijfsleven en de ouders worden jongeren geïnspireerd om ondernemend gedrag te ontwikkelen. Ondernemingszin, dat is een straffe mix van zelfsturing en creativiteit. Scenario's bedenken en uitrollen, efficiënt samenwerken, mensen en middelen organiseren, bijsturen … Het scheppen van iets nieuws, iets tastbaars, iets duurzaams, geeft zelfvertrouwen en draagt bij tot de kwaliteit van het leven. Niet alleen op persoonlijk vlak, maar ook maatschappelijk.

25 jaar Vlajo. Van spelenderwijs miniondernemen naar een unieke groeilijn van 2,5 tot 25 jaar, een doordacht 4D pedagogisch plan. Van pionier in een ondernemerschapsschuw onderwijsveld naar een zelfzekere organisatie die ondernemende kwaliteiten naar boven brengt én meet in een complexe, geglobaliseerde wereld. Van 'nice-to-have' tot belangrijke compagnon in het onderwijsmoderniseringsverhaal. Van kleine speler tot bedreven bruggenbouwer onderwijs-bedrijfsleven-overheid. Van zoekende starter tot innoverend marktleider Ondernemend Onderwijs in Vlaanderen, en benchmark in Europa.

Dank aan de schooldirecties, de duizenden leerkrachten en docenten, de honderden Vlajo-vrijwilligers en partners, de Vlajo-bestuurders en (ere)voorzitter(s), zovele boeiende mensen, voor het vertrouwen in onze activiteiten en impact. En bijzondere dank aan mijn team, voor hun talent en inzet. En voor de lichtjes in hún ogen als ze onze jongeren zien openbloeien.

Op naar de volgende 25 jaar!

Peter Coenen, directeur

INHOUD

Wat doet Vlajo?
Ontdek onze programma's **p. 5**

Voorzitters voor Verandering
Wie zat en zit onze raad van bestuur voor? **p. 6**

Vlajo doorheen de jaren
Blader mee door ons fotoalbum **p. 8**

Gauthier Tijtgat & Seppe De Cock van Homate
Inspirerende 'starters-story' van twee vrienden **p. 14**

Ondernemend basisonderwijs
Een tevreden 'Doedel', zorgcoördinator en directeur **p. 17**

Next Gen Fest-week | Dé finalisten!
Ziehier de geselecteerde teams secundair en hoger **p. 18**

Good memories
Terugblik op de Europese Finale in Brussel **p. 20**

Tips van de redactie
Podcasts om te beluisteren, boeken om te lezen **p. 21**

Jona Mukabalisa van Mic Mac Minuscule
Het circulaire verhaal van Vlajo Alumnus Jona **p. 22**

Trending in ondernemersland
Dé belangrijkste trends, en topideeën uit het archief **p. 25**

Woordzoeker
Vind jij de #vlajovibe? **p. 26**

Horoscoop
De job van je leven? Die lees je hier! **p. 27**

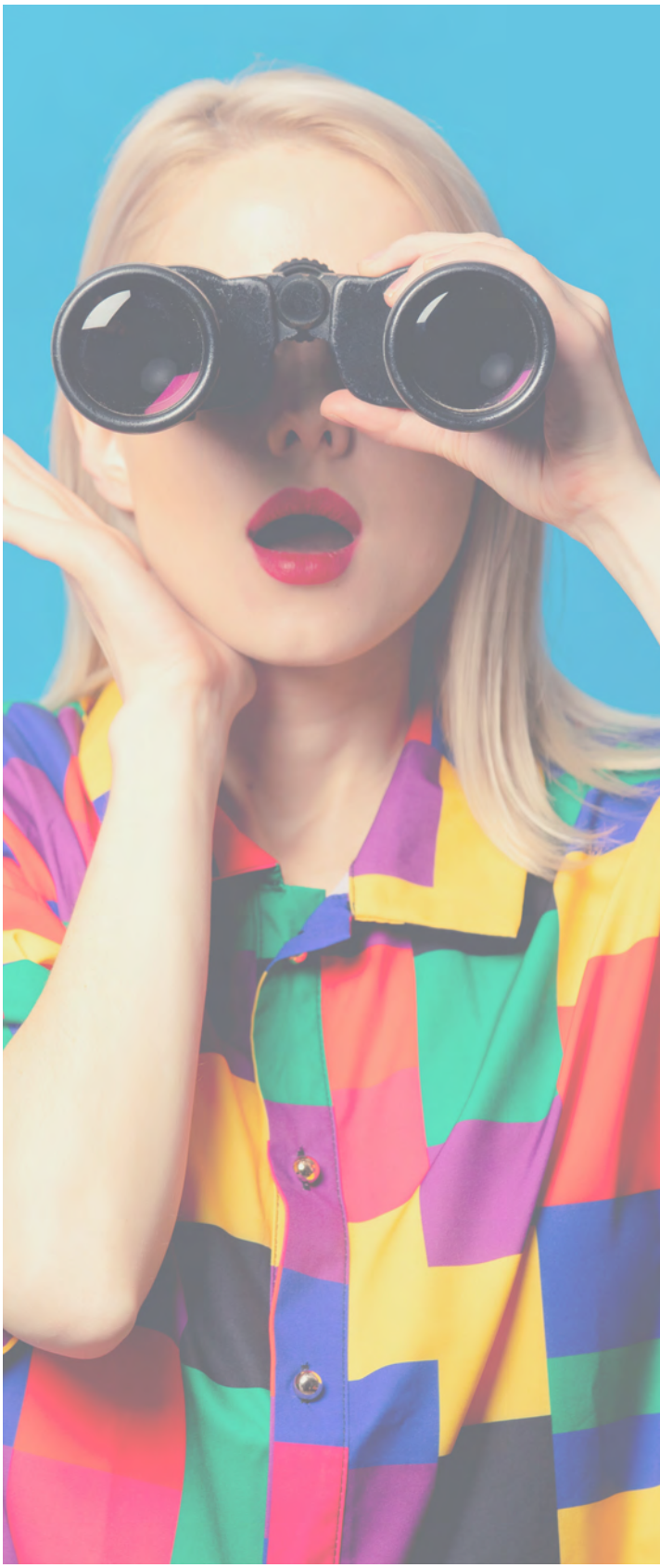

WAT WIJ DOEN

Véél! En al 25 jaar lang. Met onze projecten, trajecten en programma's zijn we actief, zowel in basis-, secundair als hoger onderwijs. We scheppen een ondernemende context voor leerlingen en studenten, maar ook voor leerkrachten, docenten, directies en scholen. Achter ons gepassioneerd team staan partners, bedrijven en organisaties die de support bieden die we nodig hebben om onze missie te realiseren.

Basisonderwijs

Secundair onderwijs

Hoger onderwijs

VOORZITTERS VOOR VERANDERING

Vlajo kon altijd rekenen op straffe leiders. Zo ook vandaag. We zetten graag onze voorzitters door de jaren heen op een rij en laten je kennismaken met onze kersverse nieuwe.

Jacques Laverge

1996 - 2008

Was Belgisch senator, lid van het Vlaams Parlement en oprichter van Vlajo (1996). Jacques Laverge overleed jammer genoeg op 30 november 2022.

Ere-voorzitter J. Laverge slaagde erin om als parlementair vanuit de oppositie de Vlaamse Regering te overtuigen om te investeren in de ondernemende jeugd. Ondernemerschap betekende voor hem: passioneel streven naar creativiteit, ideeën genereren, mensen samenbrengen, plannen maken en daadkracht tonen.

Yves Servotte

2008 - 2016

Heeft een achtergrond in business development bij grote voedingsbedrijven. In 2016 nam hij Confiserie Elise over en transformeerde het van klassieke chocoladeproducent tot échte food innovator.

"Ondernemerschap en ondernemingszin waren indertijd weinig populaire begrippen in de schoolgemeenschappen. Het idee om een eigen business te runnen en winst te maken, was slechts in bepaalde economische klassen van de derde graad bespreekbaar. In de andere graden en richtingen was er geen sprake van. En kijk nu!"

Herman Van de Velde

2016 - 2022

Kwam samen met zijn broer en hun neef aan het hoofd van lingeriefabrikant Van de Velde uit Schellebelle, opgericht door hun grootouders. Herman bouwde het familiebedrijf uit tot een internationale lingeriegroep. In 1997 bracht hij het naar de beurs. Vandaag is hij voorzitter van Van de Velde.

"Toen de Vlaamse overheid besliste om Ondernemingszin in te voeren als transversale sleutelcompetentie in de eindtermen, was ik heel blij. Een mijlpaal! Verder slaagde Vlajo erin om de corona-crisis om te zetten in een opportuniteit: leerkrachten ondersteunen om de digitale transformatie in hun lesopdracht te integreren, en anderzijds leerlingen voorbereiden op de digitale wereld waarin ze zullen terechtkomen."

2022

Fons Leroy was tussen 2005 en 2019 afgevaardigd bestuurder van VDAB, de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Ondanks zijn pensioen dat nadien volgde blijft hij actief en geëngageerd. Fons geeft nu lezingen over HRM en arbeidsmarkt-beleid, begeleidt publieke bemiddelings-diensten op strategisch vlak, zit organisaties voor als het European Network of Public Employment Services, het Beroepenhuis, de Ronde Tafel, Arbeidszorg, het Rode Neuzenfonds en... Vlajo!

Fons Leroy

Bij de viering van 25 jaar Vlajo wil ik eerst en vooral iedereen bedanken die heeft bijgedragen tot de groei en bloei van Vlajo: de ere-voorzitters Jacques Laverge, Yves Servotte en Herman Van de Velde, directeur Peter Coenen en zijn team van enthousiaste medewerkers, de bestuurders, sponsors, partners, coaches, ondernemers, alumni, enz. Vlajo is niet weg te denken als bruggenbouwer tussen onderwijs en arbeidsmarkt, en als vormgever van ondernemend onderwijs!

Het stevig fundament van Vlajo is ook een garantie voor de toekomst. Jongeren groeien immers op in een wereld die gekenmerkt wordt door snelle en ingrijpende veranderingen. Die veranderingen vereisen wendbaarheid, weerbaarheid en een grote dosis ondernemingszin. Het moet onze ambitie zijn om elke jongere doorheen de studieloopbaan het vaccin van ondernemingszin te kunnen toedienen zodat ze met vertrouwen hun professionele loopbaan kunnen uitbouwen.

Die ambitie houdt in dat we ons opstellen als een prioritaire partner van het onderwijs. Het is onze taak om het veel bevraagde onderwijs te ontzorgen op vlak van ondernemerschap en ondernemingszin door naast de bestaande, succesvolle initiatieven ook te kiezen voor nieuwe formules, zoals duaal lesgeven en duaal 'ondernemerschapsleren'. Die ambitie houdt ook in dat we ondernemingszin en ondernemerschap plaatsen in een perspectief van duurzaamheid waarbij we ‘people’, ‘planet’ en ‘profit’ met elkaar verbinden. Duurzaam ondernemen is hét kompas van de toekomst. Die ambitie houdt ten slotte in dat we stevige allianties aangaan met andere actoren die actief zijn op het domein van studie- en beroepskeuze-oriëntering. Via die actoren kunnen we onze expertise als Vlajo immers versterken en uitbreiden en kunnen die actoren op hun beurt een volwaardiger aanbod ter beschikking stellen van leerlingen en studenten.

De ondernemende Vlajo-familie wil ook de komende jaren jongeren voorbereiden op een ondernemende loopbaan!

Fons Leroy
Voorzitter

Uit de oude doos

SINCE 1996

1. Het begin van een mooi verhaal

v.l.n.r. Johan Tack (Generale Bank), Luc Van den Brande (Vlaams Minister-president), André Vander Elst (Directeur Vlajo) en Jacques Laverge (Voorzitter Vlajo)

2. Dé oprichtingsakte: serious business!

Uiterst links zie je Peter Coenen, de huidige directeur van Vlajo, toen Secretaris-generaal.

3. Een traditie van verkoopdagen

Flanellen pyjama, iemand?
En Janneke Maan was er ook bij!

'Timeless' verkocht klokken van oude platen en CD's.

Mini-onderneming VUUR & VLAM

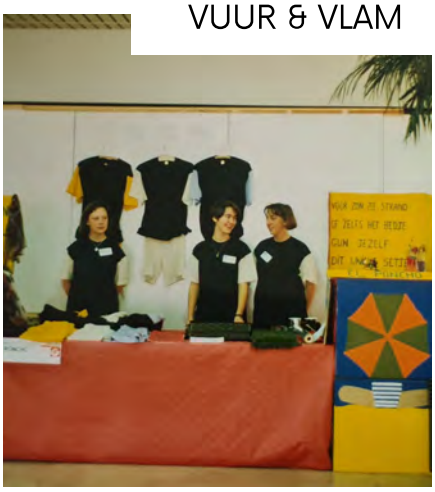

Wat vind jij van deze slogan?
Voor zon, zee, strand of zelfs het bedje
Gun jezelf dit unieke setje

4. Geachte aandeelhouders, geachte leden van de jury

Vroeger haalden mini-ondernemers echt álles uit de kast. Mini-onderneming 'Bubbels' bracht deze bonte bende op het podium.

Wist je dat... Mini-ondernemingen al langer dan 25 jaar bestaan? Het begon allemaal in 1977 o.b.v. de Kamers van Koophandel en de toenmalige Generale Bank.

FUNFACTOR 100! Toen al. 5.

En nog steeds... 6.

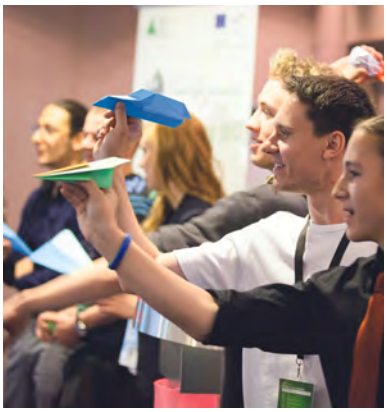

De overwinning smaakt:
A. bitter
B. zuur
C. zoet
D. naar meer

Vlajo Alumni | Maak van je huis een slimme thuis met de toekomstgerichte domotica-oplossing van Homate

Gauthier Tijtgat en Seppe De Cock, twee studenten elektromechanica, zien tijdens de coronapandemie hun weekendactiviteiten wegvallen. De vrijgekomen tijd besteden ze niet alleen aan studeren en 'gamen'... ze broeden op een ondernemersplan dat na enige tijd vorm krijgt. Geïnspireerd door een reportage over een slim huis in de VS, brengen ze een toekomstgericht, doch betaalbaar domoticasysteem op de Vlaamse markt. Het tilt het klassieke domotica-concept naar een hoger niveau. Niet alleen gebruiksgemak, maar ook compatibiliteit met toekomstige apparatuur waarborgen en duurzaam omspringen met energie, zijn enkele van Homates stokpaardjes. Het hoeft dan ook niet te verbazen dat het hard gaat met deze start-up.

Van nood naar deugd

Gauthier: "Seppe en ik hebben elkaar leren kennen tijdens onze studies aan HOGENT, we studeerden er Elektromechanica – Industriële Automatisering (2018-2021). Al vanaf mijn 18e was ik actief als foto- en videograaf, voornamelijk in het nachtleven, onder het statuut van student-ondernemer."
Seppe: "Ik herinner me nog goed, in het tweede jaar Elektromechanica, dat ik Gauthier vertelde ook wel ambities te hebben om te ondernemen. Maar een puur economisch businessmodel zou mij helemaal niet liggen. Ik wil ondernemen vanuit iets dat ik kan bijbrengen, een vaardigheid, en op die manier toegevoegde waarde scheppen."
"Als student was ik actief als vrijwilliger in een jeugdhuis. Als gevolg van de coronamaatregelen zijn zowel voor Gauthier als mij alle activiteiten in het nachtleven weggevallen."
Gauthier: "Seppe en ik zagen elkaar bijna dagelijks online, ofwel voor onze studies, ofwel om te 'gamen'. Op een bepaald moment stuurde Seppe een filmpje door van een 'smart home' in de VS: een huis dat tot in de puntjes geautomatiseerd was. Stel je voor, je zegt tegen je tablet dat je die avond biefstuk met frietjes wilt eten, en het systeem kijkt na of er nog voldoende vlees in de koelkast zit en of er nog frietjes in de diepvries liggen. Als dat niet het geval is, zet hij het op je digitale boodschappenlijstje."
"Domotica is hier in Vlaanderen niet zo heel erg ingeburgerd. Mensen kennen onvoldoende de mogelijkheden en weten niet welke systemen er op de markt te vinden zijn."

Seppe: "Via onderzoek wilden we achterhalen wat daar zoal de redenen van zijn. Het bleek dat bestaande domoticasystemen veelal bekabeld zijn en daarbovenop is het programmeren ervan doorgaans werk voor een specialist."
"Vervolgens hebben we alternatieven gezocht voor de klassieke oplossingen op de markt. Zo zijn we bij open source software van Home Assistant terechtgekomen. Die applicatie kan gigantisch veel. Het stelt je in staat een 'smart home' systeem neer te zetten dat overweg kan met draadloze componenten van bijna 2000 verschillende merken. Het grote nadeel is dat deze software geschreven is voor doe-het-zelvers. De doorsnee particulier gaat zich daar nooit op toeleggen. Voor ons werd het duidelijk dat daar een enorme markt-opportuniteit lag: wij gebruiken de open source software, in combinatie met een door ons ontwikkelde controller. Op die manier bieden we met Homate een betaalbaar en alomvattend systeem dat laagdrempelig is op vlak van installatie, kostprijs én gebruiksgemak."

Naar de tekentafel

Gauthier: "Initieel hadden we zélf een perfect werkende controller ontwikkeld, maar die was niet schaalbaar (een controller is het basisstation waar de domoticasoftware op draait; nvdr). We vervaardigden die op een bijna ambachtelijke manier met behulp van een 3D-printer en lasercutter. Zeer tijdrovend en dus zeker niet werkbaar wanneer we meer klanten willen bedienen binnen een kortere tijdspanne."
"Via ons netwerk zijn we in contact gekomen met een productontwikkelaar in Azië, die in nauwe samenwerking met ons een prototype heeft uitgewerkt. In december vorig jaar is daar een kant-en-klare controller uit geëvolueerd die schaalbaar is en die we nu gemakkelijk kunnen inzetten op het veld."
Seppe: "Ons product verfijnen blijft een continu proces. We zijn op dit moment aan het werken aan een volgende versie van onze controller. In deze sector is dat ook noodzakelijk of je wordt ingehaald door de concurrentie. Technologie blijft voortdurend evolueren."

'Een product in de voortdurend evoluerende technologische sector, dat moet je blijven verfijnen. Als je niet wil ingehaald worden door de concurrentie tenminste.'

"In tegenstelling tot de traditionele spelers op de domoticamarkt, hebben wij met onze open source oplossing een toekomstgericht systeem in handen. Onze software wordt constant bijgewerkt. Hierdoor kunnen we garanderen dat onze installatie altijd overweg zal kunnen met nieuwe apparaten die op de markt komen. Wereldwijd zit er dan ook een community van ongeveer 60.000 mensen - ter verbetering van het systeem - aanhoudend te bouwen aan Home Assistant. Ook wij maken deel uit van die 'community' en dragen zo bij tot nieuwe ontwikkelingen. Met ons twee zijn we bijvoorbeeld een energiebeheertool aan het uitwerken op dat open source platform."

De groeispurt

Gauthier: "In 2020, kort na onze start met Homate, hebben we deelgenomen aan het programma 'Jonge Wolven' (vtm). We hebben het geschopt tot de laatste ronde waardoor we onze pitch mochten brengen voor een panel jonge ondernemers, waaronder Mathias Browaeys. Maar dat hebben we toen niet goed gedaan. De jury was totaal niet mee met ons verhaal.

Seppe: "Het was vooral Gauthier die via sociale media ondernemerswedstrijden en incubatoren in de gaten hield. Maar uiteindelijk was Start Academy de enige wedstrijdformule waarbij ik me echt goed voelde. Je kon er je onderneming en businessplan laten doorlichten en verder had je geen verplichtingen. Voor onze specifieke situatie toen was Start Academy van Vlajo de ideale leerschool."

Gauthier: "Een tweetal maanden na onze deelname aan 'Jonge Wolven' hebben we ons ingeschreven voor Start Academy. We stelden vast dat Matthias Browaeys op de lijst van beschikbare coaches stond. Die moesten we absoluut hebben! Hij wist immers hoe slecht we onze pitch hadden gebracht in 'Jonge Wolven', maar het was ook hij die wél potentieel zag in ons verhaal. O.b.v. Matthias hebben we onze pitch uiteindelijk volledig herwerkt."

"Wat Start Academy een sterk concept maakt is het feit dat je je pitch brengt voor een kritische jury. Je krijgt er heel terechte vragen over je businessmodel. Dat zet je aan het nadenken. Het levert je aan het einde van de rit een solide basis op voor je onderneming."

"We hebben het tot in de finale geschopt en zijn uiteindelijk ook winnaar geworden van Start Academy. En toen is de bal aan het rollen gegaan. Na afloop werden we overspoeld door reacties van geïnteresseerden. Niet alleen van particulieren, maar ook van bouwbedrijven die wilden samenwerken. En dat is precies wat we zochten."

"Die wedstrijd heeft veel deuren geopend. Zo hebben we iemand ontmoet die voor een financieringsronde heeft gezorgd."

De toekomst

Seppe: "Nu die financieringsronde bijna afgelopen is, is het ons doel om te groeien en om met onze energiebeheertool in te spelen op de huidige problematiek van de torenhoge energieprijzen. We gaan Homate op de kaart zetten! Dat gaan we doen door projectontwikkelaars en particulieren aan te spreken en onszelf zichtbaar te maken. Zo verschijnen we dit jaar op BatiBouw."

Gauthier: "Momenteel hebben we een stagiair in dienst, en in het najaar willen we op zoek gaan naar een 'digital marketeer': iemand die het digitale gebeuren van ons kan overnemen. Op die manier kunnen Seppe en ik ons volledig toeleggen op de groei van het bedrijf, d.w.z. prospecteren en partnerships voorbereiden. "

Dé ultieme tip voor jongeren met een idee

Seppe: "Leer pitchen en presenteren!" "Wij waren overtuigd van ons idee, maar met onze technische achtergrond hadden we niet de bedrevenheid om ons idee duidelijk te maken aan anderen."

Gauthier: "Doe mee aan wedstrijden om je idee af te toetsen. Bouw je netwerk uit en stem af met een mentor of coach uit jouw sector."

homate.be

ONDERNEMEND BASISONDERWIJS

"Ik ben Doedel, de mascotte van De Droomfabriek!"

Team Vlajo Basis richt zich met ondernemende projecten als 'De Droomfabriek' en 'Het Schoolfeest' naar leerlingen, maar ook naar lerarenteams, met ondernemende workshops en trajecten.

"De kinderen leren zóveel meer van elkaar dan in die kring, waar ze meer dan twintig minuten moeten stilzitten."

Zorgcoördinator Kleuter 'De Sterrenhemel' Machelen, na **Ondernemend schooltraject rond activerend onthaal voor kleuterleraren**

Doedel op klasbezoek bij een Droomfabriek-project. En of hij onder de indruk was!

"Op onze school hechten we bijzonder veel belang aan interne kwaliteitszorg, en dit op alle vlakken: pedagogisch beleid, personeels- en professionaliseringsbeleid, context- en financieel beleid.
Kwaliteitszorg betekent ook de juiste partners kiezen voor de doelen van je organisatie."

Gerdi Casier, directeur Spanjeschool De Tassche in Roeselare

'We stonden voor de uitrol van een nieuw leerplan en zagen heel snel dat het aanbod van Vlajo dit bevattelijk, beheersbaar en uitvoerbaar zou maken.'

"Op die manier kwamen we zowel voor ons pedagogisch beleid als ons professionaliserings-beleid uit bij Vlajo.
Het was een vorming in Eekhout Academy Kortrijk die ons motiveerde om contact te zoeken.
We stonden voor de uitrol van een nieuw leerplan 'ZILL' en zagen heel snel dat het aanbod van Vlajo dit bevattelijk, beheersbaar en uitvoerbaar zou maken.
Onder impuls van docent Annick Vandroemme werd het een succesverhaal. We leerden over de kracht van groeigerichte feedback, het visu-aliseren van doelen en groei, uitvoerbare differen-tiatie, activerend onthaal, enz.
Vlajo gaat ook verder dan andere organisaties. Naast opleiding wordt er heel wat aandacht besteed aan nazorg. En laat dát nu net ook een vorm van kwaliteitszorg zijn.
Wij hebben elkaar gevonden. Vlajo is kwaliteit!"

DÉ FINALISTEN 2022

Zaterdag 14 mei is D-Day of liever 'V-Day' voor jong ondernemend Vlaanderen.
Na twee jaar coronapauze worden **Dé Studentenondernemingen van het Jaar** opnieuw gekroond in pretpark Walibi. Het wordt één groot feest, met een slotshow waar de winnende teams binnen de verschillende onderwijsniveaus door **Eline De Munck en Average Rob** op het podium worden uitgenodigd. Zij ontvangen een prijs én een ticket voor de **Europese finale**.

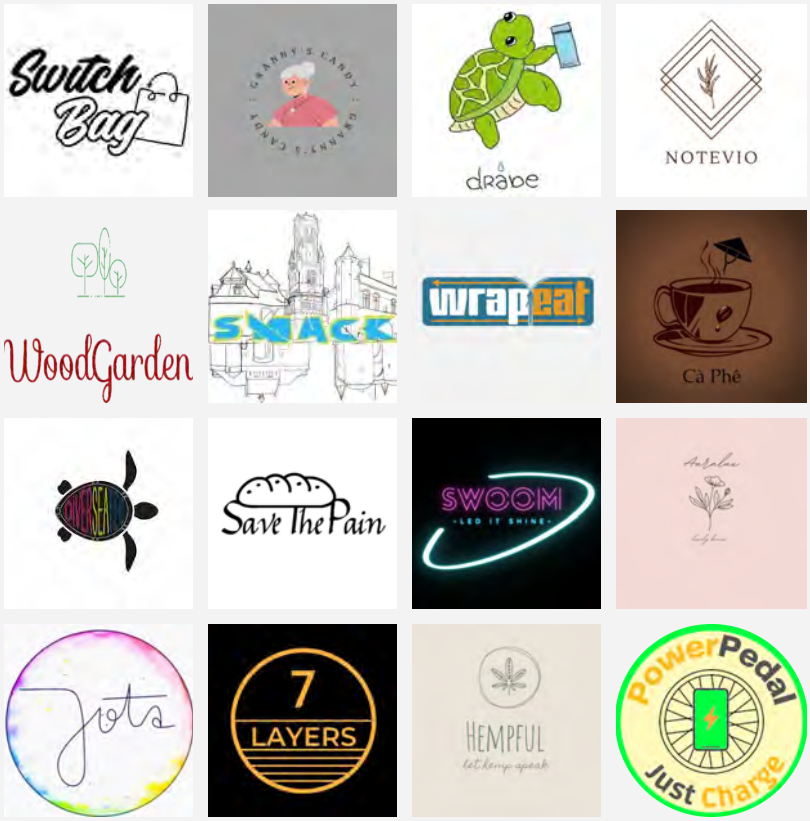

DÉ 16 VOOR MINIONDERNEMING VAN HET JAAR

v.l.n.r. SwitchBag | totebags (Sint-Jozef Humaniora Brugge), Granny's Candy | snoepgoed (Sint-Jozefsinstituut Brugge), Drabe | waterflessen en thermosflessen (SFX Brugge), Notevio | wenskaarten (SFX Brugge), Woodgarden Enterprise | tuintafels en vogelhuisjes (VTI Oostende), Smack | zelfgemaakte chips/promotie van lokale handel (Sint-Jozef Humaniora Brugge), Wrapeat | alternatieve brooddoos - broodzak (Spes Nostra Kuurne), Cà Phê | koffie en nevenproducten (OLVI Pius X Zele), Diverseatee | badges en T-shirts met een boodschap (Sint-Vincentius Buggenhout), Save the Pain | katoenen broodzakken (Sint-Vincentius Buggenhout), Swoom | wanddecoratie (Hasp-O Zepperen), Auralux | geschenkverpakkingen (KAMSA Aarschot), Jota | expo voor kunstwerken (Sint-Pieterscollege Leuven), 7 layers | ringen uit skateboards (Sint-Pieterscollege Leuven), Hempful | mutsen (KOBOS Kapelle-op-den-Bos), Power Pedal | oplaadsysteem voor fietsen (KOBOS Kapelle-op-den-Bos)

DÉ 9 VOOR SMALL BUSINESS PROJECT VAN HET JAAR

v.l.n.r. **Arkai** | the perfect fit – volledig aanpasbare BH (Universiteit Hasselt), **Coveritcup** | beschermhoesje voor glas of beker in het uitgaansleven (Universiteit Hasselt), **CutleRings** | oud bestek omtoveren tot vintage ringen (UC Leuven Limburg), **Faccet** | educatief spel als preventie voor het mentaal welzijn van kinderen (Universiteit Hasselt), **GOUD** | educatief spel rond de LGBTQ+-gemeenschap (UC Leuven Limburg), **Health Sense** | sensor die luchtkwaliteit meet en gekoppeld is aan een webapp (Universiteit Antwerpen), **HPAS** | "Human Proximity Awareness System" systeem dat de bestuurder van een zwaar voertuig waarschuwt wanneer er personen in de buurt zijn (Universiteit Antwerpen), **My Future Growth** | nieuw verpakkingsmateriaal op basis van mycelium (Universiteit Antwerpen), **Ritmo del Nacho** | trendy en vernieuwend foodconcept dat de nachowereld wil moderniseren (UC Leuven Limburg)

FINALISTEN IDEEËNWEDSTRIJD START ACADEMY

Succes aan alle teams!

Ontdek ze op vlajo.org!

EUROPESE FINALE BRUSSEL | 2017

THROW BACK

In 2017 werd het project **Mini-ondernemingen 40 jaar**, een absolute mijlpaal! En dat lieten we niet onopgemerkt voorbijgaan. Begin juli 2017 vierden we deze feestelijke gebeurtenis tijdens de 28e **JA Europe Company of the Year Competition** in ons eigen bruisende Brussel. Maar liefst 250 jonge ondernemers uit 37 Europese landen kwamen in de hoofdstad samen om de titel van Europese Mini-onderneming van het Jaar te krijgen. De deelnemers, leerlingen secundair onderwijs 15 - 18 jaar, hadden allemaal al de wedstrijd voor miniondernemingen in eigen land gewonnen. Het werd een topeditie, met als 'kroon' op het werk de glorieuze aanwezigheid van **koning Filip** 'himself'.

Koning Filip bezoekt 'AREA 19'

AREA 19 vertegenwoordigde Vlaanderen met een zelf ontwikkeld interactief spel in een mysterieus huis (soort escape room). De mini werd opgericht door 12 leerlingen van Bovenbouw Sint-Michiel uit Leopoldsburg.

Mini Company 'Festera' won met hun 'biobox'. De box zet organisch huishoudafval in minder dan twee maanden om in humus, met behulp van microbiologische stoffen en een efficiënte en geurloze opwarmings- en ventilatietechniek.

Winnaar 'Festera' uit Estland

TIPS VAN DE REDACTIE

Negen must-listen podcasts voor (jonge) ondernemers

Sinds de uitbraak van corona schieten de podcasts als paddenstoelen uit de grond. En eerlijk gezegd: wij zijn fan! Het is een leuke manier om te ontspannen, je te informeren of bij te leren. We delen jullie met plezier onze favo's!

Inspirerend

- **De Toekomst Jeukt** - inspirerende verhalen van en voor ondernemers
- **Ondernemers op de sofa** - 'Netwerk Ondernemen' nodigt topondernemers uit België uit (zie ook YouTube)
- **Belgische ondernemers podcast -** een kijk op de realiteit in onze Belgische ondernemingen
- **In de Lift** - een platform voor de jonge 'millennial' ondernemer

Met een twist

- **Werk & Leven** - hilarische podcast van twee frisse ondernemende vrouwen in sappig West-Vlaams dialect
- **Dochters van ondernemers** - over ambras en grote liefde, over passie en kloterij, over trots en schaamte
- **Ket Ghet** - een gloednieuwe podcast van Start@K (Kortrijk) met pure verhalen

Educatief

- **VLAIO Tips & Tricks** - over actuele thema's, relevante topics en te volgen trends
- **Marieke** - Marieke Decuypere die zelf recent startte over diverse HR-thema's

Vijf boeken die elke ondernemer moet lezen

- **The $100 startup**

over waarom een hoge investering niet altijd nodig is om succesvol te worden

- **The 80/20 principle**

over hoe je met weinig moeite (20%) veel voor elkaar krijgt (80%)

- **Een eigen bedrijf starten: boek voor dummies**

over hoe je eraan begint - van a tot z

- **The lean startup**

over hoe je met meer innovatie, minder risico loopt en meer succes boekt

- **De ondernemende ondernemer**

over hoe je kan léren ondernemen

Vlajo Alumni | Mic Mac Minuscule geeft tweedehands babyspullen een nieuw elan

Bij de geboorte van een kindje komt heel wat kijken. Dat weet de ploeg van Mic Mac Minuscule maar al te goed. Zij staan toekomstige ouders met raad en daad bij om een geboortelijst samen te stellen met hippe tweedehands babyspulletjes. Dit duurzame alternatief voor de traditionele geboortelijst heeft ongelooflijk veel voordelen. Zo is het niet alleen goed voor de planeet, het is ook budgetvriendelijk én je steunt er een goed doel naar keuze mee. Zeg nu zelf, dat is toch helemaal geweldig?!
Maak kennis met de gedreven Jona Mukabalisa, zaakvoerster van Mic Mac Minuscule én enthousiaste ex-deelnemer van Vlajo Mini-ondernemingen.

De ideale duizendpoot

"In de middelbare school heb ik economie-wiskunde gestudeerd. Daarna koos ik voor handelsingenieur aan de KU Leuven. Mijn eerste baan was een 'traineeship' bij een telecombedrijf. Dit hield in dat ik gedurende drie keer zes maanden kon meedraaien in verschillende bedrijfstakken van de onderneming en is meteen ook een goede weerspiegeling van wie ik ben: iemand die van alle markten thuis wil zijn, en op zoek is naar de breedte van dingen."
"Na 5 jaar ben ik bij een marketing-adviesbureau beland, dat KMO's en andere bedrijven strategisch advies geeft. En hoewel ik dat een fantastische baan vond, bleef er toch iets knagen ..."

"Maakte ik eigenlijk wel een verschil in de wereld?"

En dan heb je een idee, en ... je doet er wat mee

"Kort na de geboorte van ons tweede kindje, in 2017, kreeg ik het idee van een geboortelijst met tweedehandsspullen. In tegenstelling tot de meeste mensen, ga ik heel graag op zoek naar tweedehands-materiaal."
"Stel nu dat iemand samen met jou overloopt wat je nodig hebt voor je babyuitzet en vervolgens in jouw plaats de babyspulletjes uitzoekt die je wenst, en ze bovendien controleert op veiligheid, kwaliteit en hygiëne. Zouden er dan niet meer mensen die duurzame keuze maken?"

"Onmiddellijke aanleiding voor mijn idee was de vaststelling dat een tweedehandsgeschenk aan iemand geven toch geen evidentie is. Zelf hadden we op ons geboortekaartje duidelijk aangegeven om een schenking te doen aan een goed doel, of om iets tweedehands te geven. En toch werd dat laatste amper gedaan. Er hangt een soort van taboesfeer rond het geven van tweedehands."

"Ons concept focust daarom op volgende drie pijlers:

1. Ouders garanderen we kwalitatieve tweedehandsspullen, afgestemd op hun noden.
2. Het kiezen en geven wordt makkelijk gemaakt, want via een tweedehands-geboortelijst geef je spullen die het ouderpaar eerder al had aangeduid als gewenst artikel.
3. We voorzien de mogelijkheid om kinderspullen terug in omloop te nemen. Want ook daar merken we een grote behoefte aan. Maar al te vaak blijven niet gebruikte babyspullen op zolder staan of verloopt de verkoop via een tweedehands website toch niet zo vlot."

"Nog tijdens mijn bevallingsrust hebben mijn partner en ik een miniwebsite online gezet. Enkele vrienden die een kindje verwachtten waren mijn eerste testklanten. Al gauw trad het rimpeleffect in werking en steeds meer geïnteresseerden vonden de weg naar onze dienstverlening: Mic Mac Minuscule was een feit! Zes maanden daarna hebben mijn partner en ik beslist om een netwerk uit te bouwen van acht 'Mic Mac Madammen', verspreid over het land. Op die manier zijn we steeds in de buurt van mensen die ofwel een lijst willen samenstellen, ofwel hun spullen opnieuw in omloop willen brengen. En nu, vijf jaar later, bestaat ons netwerk al uit 25 'Mic Mac Madammen'!"

“Een geboortelijst heeft een grote ecologische voetafdruk. Maar ons impactmodel gaat veel verder dan enkel het moment van de geboorte. We willen inspelen op bewustwording, en daarbij iedereen enthousiasmeren om ook na de geboorte kleine duurzame stapjes te zetten. Verder schenken we iedereen die bij ons een geboortelijst legt een online gids met info rond duurzame partners uit de regio."
“Jaarlijks organiseren we ook een Sint- en kerstshop waar we tof tweedehands speelgoed aanbieden."
“Wat de toekomst betreft is het onze ambitie om onze klanten, ook op andere sleutelmomenten in het leven, duurzame initiatieven aan te bieden.”

Groeipijnen

“Bij het schalen hebben we bewust gekozen voor het menselijke model, waarbij een netwerk van ‘Mic Mac Madammen’, ouders en aanbieders met elkaar in wisselwerking gaan. De samenwerking met de aanvankelijke acht ‘Mic Mac Madammen’ verliep zeer vlot.
Beetje bij beetje werd de groep uitgebreid en werd het moeilijker om informatie en producten te laten doorstromen, om hechte banden op te bouwen en kennis uit te wisselen met een steeds grotere groep collega’s. Sinds een jaar hebben we regiowerking opgestart om onze ploeg dichter bij elkaar te brengen en onze processen te verbeteren.”

“Een ander euvel waar we al vroeg tegenaan liepen was dat alle informatie over de werking decentraal zat in allerlei losse rekenbladen. Een overstap naar maatsoftware drong zich op, wat ons in staat stelde alle gegevens voor iedere medewerker beschikbaar te maken. Op die manier konden we makkelijker van elkaar leren en nieuwe inzichten verwerven.”

De kracht van ondernemend onderwijs

“In onze school, Don Bosco Haacht, was de Mini een vaste waarde in het lessenpakket van de zesdejaars in economische richtingen. Gedurende het hele schooljaar werd er veel tijd besteed aan dit ondernemende project. Met ‘Zac@zac’ verkochten wij een katoenen zak in de vorm van een stuk fruit waarin je winkelzakjes kon stoppen. Langs de onderzijde kon je die er opnieuw uit halen voor hergebruik.”
“Het was een verrijkende ervaring om schoolse theorie te kunnen omzetten in de praktijk. Mij leverde het tal van interessante inzichten op: je product moet geproduceerd worden, maar ... wie gaat dat doen, waar haal je de grondstof, hoeveel mag dat kosten, hoe bepaal je de verkoopprijs, hoe pak je de marketing aan, hoe zorg je dat je businessplan goed in mekaar zit, hoe ga je dit alles presenteren ...?”

“Ik ben nog steeds gróte fan van het concept 'Mini-ondernemingen'. Het is een degelijke praktische toepassing van iets waarvan je doorgaans enkel de theorie ziet."

"Ik heb het altijd bizar gevonden dat leerlingen uit niet-economische richtingen totaal niks meekregen rond economie. Veel van mijn medestudenten handelsingenieur kwamen uit wetenschapsrichtingen. Zij studeerden af zonder praktijkbagage. Vanuit de opleiding handelsingenieur word je vooral klaargestoomd om in grote bedrijven aan de slag te gaan. Dat blijf ik toch een aderlating vinden voor het ondernemerslandschap in België. Ik ben er rotsvast van overtuigd dat ondernemerschap weggelegd is voor veel mensen die dat zelf niet beseffen.”

Eén gouden tip

“**Hou het klein en probeer het snel.** Maak je plan zo klein mogelijk en houd enkel de essentie over. **Breng het naar de markt en praat erover met potentiële klanten.** Het is de beste en snelste manier om te ontdekken of je idee kans op slagen heeft.”

micmacminuscule.be

TRENDS IN ONDERNEMERSCHAP

e-commerce

duurzaamheid

efficiëntie

We kochten in 2021 massaal online, en die trend zet zich ook dit jaar voort. Hoe je als kleine garnaal kunt opboksen tegen de grote web-winkels? Door je aanbod af te stemmen op je doelgroep en een persoonlijke service aan te bieden!

Anno 2022 zie je dat ondernemers vaker duurzame keuzes maken. Dit zal zorgen voor een heel ander ondernemersklimaat. Langetermijnstrategieën zijn simpel-weg rendabeler én interessanter.

Verder moet een bedrijf zowel voor als achter de schermen op wieltjes lopen. Weg met die nodeloze ballast en tijdrovende administratieve taken. Efficiëntie wordt één van dé belangrijkste troeven van 2022 voor ondernemers.

Wow-ideeën uit de Vlajo-archieven

- **Tapalo** (Sint-Leocollege Brugge) | kleurrijke covers voor (bier)glazen om te voorkomen dat op fuiven verdovende middelen aan een drankje worden toegevoegd
- **Chick'In** (UGent) | een kippenhok dat mensen toelaat om kippen te houden in een stedelijke omgeving
- **Wood You?** (UGent) | Met de Wili smartphone-app stellen kinderen hun droomauto samen en die wordt dan omgezet in een duurzaam houten exemplaar. De kids kunnen het productieproces van hun autootje volgen via de app.
- **AMFI** (UGent) | intelligent strategisch gezelschapsspel zonder kleine gebaren of bewegingen, zodat ook mensen met een beperking mee kunnen spelen
- **yUVi** (KULeuven) | innovatieve kinderarmband met ingebouwde UV-detector en GPS-module
- **Pleduco** (Sint-Ludgardisschool, Merksem) | educatief kaartspel om kinderen en anderstaligen op een leuke manier Nederlands aan te leren
- **Velusta** (Universiteit Antwerpen & KULeuven) | beschermende wielerkleding die fietsers beschermt bij het vallen
- **Spencivino** (Universiteit Hasselt) | hippe wine-dispenser om een geopende fles wijn langdurig te bewaren

WOORD ZOEKER

Ontdek de #vlajovibe

E	V	D	N	E	M	E	N	R	E	D	N	O	P	L	A	J	O	V	X
G	N	I	L	E	K	K	I	W	T	N	O	A	E	T	R	D	S	O	F
A	I	O	V	E	E	R	K	R	A	C	H	T	I	I	E	L	B	E	N
C	Z	T	Z	Z	T	R	A	J	E	C	T	R	I	C	L	E	I	L	V
T	S	E	I	T	A	R	I	P	S	N	I	E	O	I	H	T	U	N	Z
I	G	G	P	D	R	R	I	R	N	P	T	M	K	T	C	I	IJ	E	G
E	N	N	D	R	I	O	A	T	S	N	P	S	F	A	T	Z	L	D	R
B	I	I	N	O	O	A	F	M	E	E	T	O	O	D	T	F	I	D	E
R	M	W	F	M	N	C	A	M	T	F	T	R	A	S	S	E	N	O	N
U	E	U	E	E	X	E	E	E	O	U	P	G	U	T	H	I	N	O	S
G	N	E	G	N	T	G	N	S	O	C	E	W	A	N	T	T	O	R	V
G	R	I	N	A	A	T	S	P	O	N	E	N	E	L	L	A	V	Z	E
E	E	N	G	G	I	N	L	E	D	B	D	D	E	N	F	I	A	E	R
N	D	R	N	E	E	A	I	U	F	I	N	O	T	E	E	T	T	T	L
B	N	E	S	S	N	S	R	L	G	O	S	T	E	I	J	I	I	T	E
O	O	V	N	N	S	V	E	R	B	I	N	D	E	N	U	N	E	E	G
U	A	A	E	A	E	Z	P	R	O	B	E	R	E	N	A	I	F	N	G
W	K	N	P	N	R	N	E	R	E	T	N	E	M	I	R	E	P	X	E
E	T	I	E	T	I	V	I	T	A	E	R	C	B	IJ	L	E	R	E	N
R	N	E	I	E	O	R	G	N	I	K	R	E	W	N	E	M	A	S	D

Oplossing:

!

Vlajo is...

actie
bruggenbouwer
bijleren
competenties
creativiteit
doen
doorzetten
dromen
durven
eigenaarschap
engagement
experimenteren
fun
grensverleggend
groeien
initiatief
innovatief
inspiratie
kansen
ondernemend
ondernemingszin
ontwikkeling
outofthebox
passie
plannen
proactief
proberen
proces
samenwerking
softskills
teamspirit
traject
uitdagend
uitdecomfortzone
vallenenopstaan
veerkracht
verbinden
verbondenheid
vernieuwing
zelfbewustzijn
zelfstandig

HOROSCOOP

Ram | Als geboren leider, charismatisch, ambitieus en zelfverzekerd, zou het 'RAM-pzalig' zijn als jij nooit gaat ondernemen.

Stier | Betrouwbaar, eerlijk én een teamplayer. Je doorzettingsvermogen en werkmentaliteit brengen je sowieso ver.

Tweelingen | Prikkels, please! Jij hoort thuis in een brrrrrrrruisende omgeving. Een job in de media misschien?

Kreeft | Empathisch, loyaal en vooral ... zorgzaam. Wie wil er nu niet een leraar of life coach met deze eigenschappen?

Leeuw | Rroaarr! Onweerstaanbaar, jij. Je charmes en dynamiek passen bij elke functietitel met 'chief' of 'manager' in.

Maagd | Jij bent doelgericht en perfectionistisch. Het heft in eigen handen? Een uitdaging? Da 's voor jou!

Weegschaal | Én goed met mensen zijn, én altijd met de creatieve oplossingen komen. De ideale collega! Of baas?

Schorpioen | Intens, nieuwsgierig en intuïtief. Doe jou maar iets mysterieus, of iets dat de meeste mensen afschrikt.

Boogschutter | Nee tegen een saai en voorspelbaar leven! Jij gaat voor vrijheid, afwisseling en veel energie. Ook in je job.

Steenbok | "Opgeven? Doorgaan, ja! Oké, ik ben soms een beetje 'bossy', maar met mij aan het stuur komt het sowieso goed."

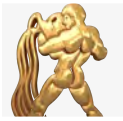

Waterman | Jij denkt, ademt en bént 'out-of-the-box'. Doordat je de wereld anders ziet, is innovatie nooit ver weg.

Vissen | In de kunstenwereld voel jij je als passioneel, intuïtief type helemaal thuis. Jij richt je vooral op wat je het beste kunt.

#DE JOB VAN JE LEVEN!

Wil je weten welke carrière écht voor jou is weggelegd? Vraag het aan de sterren. Je horoscoop wijst namelijk áltijd de weg.
Ontdek hier of jij die geboren ondernemer bent waarvan je stiekem denkt dat hij in je zit. Ja?! Starten, die business! Met het Vlajozine in de hand komt het helemaal goed.

"We willen dank u zeggen aan al onze partners. Talent creatief ontwikkelen, dat doen we samen."

vlajo.org
Talent creatief ontwikkelen

www.vlajo.org

partners

regionale partners